

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Karácsonyra sürgősen szerezze be a minden háztartásban nélkülözhetetlen

Kandia

Tunkmassa és Prinzess főző-csokoládét. A legfinomabb tortafédő. A legjobb főzőcsokoládé. Használati utasítás mellékelve. Cukrászok által kiönösen kedvelt nyersanyag. **Mindenütt kapható!**

Élni kevés, meghalni sok régi közmondás, de mint sok más igazság, az idők folyamán ez is értékét veszítette, megszünt igazság lenni. Ma a meghalás sem olcsóbb, mint az élet, mert a temetési költségek bizony felemészlik egy család egész havi élelszükségletét. Az élet és halál megdrágulása után most megdrágult a betegkedés is. Az orvosok közgyűlésükön elhatározták, hogy a látogatási díjakat januártól kezdve felemelik. Panaszodjunk? Tiltakozunk? Felháborodjunk? Mi értelme volna? Csendes rezignációval tudomásul vesszük ezt is. Miért csak az élet és halál legyen drága? A betegség magában véve elég csapásnak. Egy csapással több, — oda se neki. Shaw megírta az orvosok dilemmáját, a temesvári orvosok határozatukban megírták a betegek dilemmáját. Élni vagy meghalni? Orvos nélkül vagy orrossal?

Kezd valami egészen furcsa lenni a pártfegyelem is. Legalább a Magyar Párt egyes tagozataiban. Nálunk is, talán másutt is. A pártfegyelem betartására elsősorban a vezetőség volna hivatott. Nálunk is, másutt is. Azonban a valóságban nem egészen van így. Nálunk sem, talán másutt sem. A kivándorlási propagandáról van újra szó. A Magyar Párt gyönyörű határozatokat hozott, amelyek között legnagyobbfontosságú, hogy magyar lapok ne közöljenek hajózási hirdetéseket. Legutóbb csendes bojkott alá is helyezett négy magyar nyelvű lapot. Egyes újságok azonban azóta is vígan közlik a kivándorlási hirdetéseket. Nálunk is, másutt is. A bojkottnak nincs semmi fogatja. Nálunk sem, máshol sem. Sőt megtörtént éppen tegnap, hogy a Magyar Párt egyik tagozatának elnöke abban a lapban tett közzé hirdetést, amely rendszeresen közli a hajózási hirdetéseket. Tegnap is szép békésen egymás mellett diszelegtek a tagozati elnök és a hajózási társaság hirdetése. Előfordul ez nálunk is, talán másutt is. Ez semmiesetre sem a pártfegyelem jele. Nálunk sem, másutt sem. Mert az egyes tagozatok élére azokat az embereket gondolták állítani, akikben a magyar erények és párterények fokozottabb mértékben vannak meg. Az ilyen esetek csalódást okoznak. Nálunk is, máshol is. Es a magyarság módját fogja találni, hogy a jövőben olyanokat emeljen maga fölé, akik a pártfegyelmet nemcsak hirdetik, hanem gyakorolják is. Nálunk is, máshol is.

A cenzura diadalt ült a kultuszminiszter által tegnap a parlament elé terjesztett kultusz törvényjavaslatban is. Ezentul az egyházi hatóságok semmiféle rendeleteit nem bocsáthatnak ki, mielőtt felülbírálás végett be nem mutatják a kultuskormányzatnak. Bizonyisten megható a hívőknek ez a féltése saját lelkipásztoraiktól. Majdnem olyan megható, mint volt az az ötlet, hogy az iskolákban a gyermekek vallások-

tatását ne feltétlenül az illető felekezetek papjai végezzék. Jóleső tudat, mely örömmel és büszkeséggel tölt el, hogy olyan kormányunk van, amely ráér ezernyi gondja közepette ennyi figyelmet fordítani lelki épségünkre. Csak attól tartunk, hogy közben testi épségünket veszélyeztetik a fületlen vonatok, melyek fülkéi a mozdonyvezetőknek ígért jutalomból egyedül nem lesznek melegebbek. **Mit csinál akkor lelkünk a test nélkül?!**

Mindenki katoná

huszonkilenc esztendőn át

Bukarest, december 17.

Mardarescu hadügyminiszter elkészítette az új sorozási törvényjavaslatot s azt a karácsonyi szünet után benyújtja a háznak. A javaslat szerint az új közigazgatási törvénynek megfelelően rendszeresítik a hadkiegészítő parancsnokságokat. A szolgálati idő huszonkilenc év lesz, az eddigi huszont helyett és pedig huszonegy éves kortól ötven évig mindenki hadköteles. A szolgálati beosztás a következő: Ket évi sorkatonaság, tizenhét évig a tartalékban és kilenc évig mint népfelkelő (milícia). Lényeges újítás az új törvényjavaslatban az, hogy a tizenkilenc évet betöltött ifjak a hadkiegészítő parancsnokságok ellenőrzése alá kerülnek és a hadügyminiszterium rendelkezésére állanak. Ezalatt a két év alatt kötelesek az Országos Testnevelési Intézetekben a szükséges katonai előképzettséget megszerezni. A bevonulási nap minden év február elseje, az önkéntesek augusztus tizenötödikén jelentkeznek szolgálatértelre. Szó van arról is, hogy a műszaki főiskolák hallgatói tanulmányaik alatt militarizálva lesznek és így tesznek eleget katonai kötelezettségüknek, bár a javaslat e részének úgy a tanári kar, mint a diákok nagy többsége ellene van.

Beterjesztették a kultusz törvényjavaslatot

— Megszünnének a kegyuraságok. — A parochiák a községek tulajdonába mennek át. — A felekezeti iskolák vallásoktatása. —

Bukarest, december 17.

A szenátus tegnapi ülésén Lepadatu kultuszminiszter beterjesztette az új kultusz törvényjavaslatot. A miniszter hosszabb beszéd kíséretében kifejtette, hogy a javaslat számot vetett valamennyi egyház kívánságával és észrevételével. Az új kultuszjavaslat három részből áll. 1. Általános rész. 2. A vallásfelekezetek és az állam viszonya. 3. A vallásfelekezetek egymás közötti viszonya. Végül befejező rendelkezéseket tartalmaz a javaslat.

Az állam biztonsága szempontjából a törvény kimondja, hogy egyetlen vallásfelekezetnek sem szabad

függő viszonyban

állani külföldi egyházi hatóságokkal, vagy szervezetekkel. Kivételt képeznek a dogmatikus alapokon és a kánonjogban előirt hatóságok. A belöldi egyházak iuris dictionalis joga nem terjedhet túl az ország határain. Ezért a nagyváradi és a szatmári római katolikus püspököknek le kell mondani a határon túli hívőkről. A törvény elismeri a görög keleti, görög katolikus, római katolikus, örmény katolikus, református, evangélikus-luteránus, unitárius, mohamedán és a zsidó vallást.

A törvényjavaslat kötelezi a vallásfelekezeteket, hogy a hiveikhez intézendő valamennyi rendeletet és utasítást a kultuszminiszteriumhoz

előzőleg mutassák be.

A miniszteriumnak jogában áll eltiltani az olyan rendelet végrehajtását, amely az állam törvényeivel és érdekeivel ellentétben áll. Új püspökségek felállítására, vagy a régiékek területének megváltoztatására csakis törvényes uton

lehetséges. A törvény módot nyújt arra, hogy az állam ellenőrizze az általa segélyezett felekezetek bevételét és kiadásait. Megszünteti a törvény a kegyuragi jogokat és terheket. A kegyurasági parochiákat az illető községek tulajdonába bocsátja. Erdély területén százhatvan kilenc kegyuragi parochia van, amelyek a jelen törvény életbe lépése után a községek tulajdonába mennek át.

A törvény az állam és a felekezetek közötti levelezésben a román nyelvet mondja ki kötelezőnek. Az egyik felekezetből a másikba való

áttérés

úgy történik, hogy az áttérési szándékot két tanu előtt az illetékes községi anyakönyvvezetőnél kell bejelenteni. Ha valamely egyházközség összes hívei más vallásra térnek át, úgy az egyházközség egész vagyona azt a vallásfelekezetet illeti, melybe a hívek átléptek. A gyermekek a szülők vallását követik, ha azok egy valláson vannak. Amennyiben pedig vegyes házasságból született a gyermek, úgy az apa állapítja meg a gyermekek vallását. A negyvenhetedik szakasz kötelezi a vallásfelekezeteket, hogy alapszabályaikat az új törvénynek megfelelően alakítsák át. A törvény

mentesíti lefoglalástól

a templomokat, a kolostorokat, temetőket, püspökségeket és az egyházi kincseket. Kimondja a törvény egyik szakasza azt is, hogy a klérus tagjai és a vallásfelekezetek tisztviselői, amennyiben azok román állampolgárok, teljes polgári és politikai jogaikat gyakorolhatják, ha csak ettől ítéletileg megfosztva nincsenek.

Szenzációs ötlet

a vonatok fűtésére

Kolozsvár, december 17.

Az államvasutak kolozsvári igazgatósága körrendeletet adott közzé, amelyben utasítja az állomásfőnököket, hogy gondoskodjanak a vonatok kellő fűtéséről. Közli a rendelet, hogy minden megtett száz kilométer után, ha a vonat fűtése kifogástalan volt és a fűtőtestnek semmi baja nem történt, a mozdonyvezetőnek harminc lei, a vonatvezetőnek és fűtőnek husz lei jutalom jár. Ellenkező esetben a mozdonyvezetőket hetvenöt lei, a vonatvezetőket ötven lei és a fűtőket harmincöt lei büntetéssel sújtják.

Összehívták a francia legfőbb haditanácsot

Páris, december 16.

Damaszkusz körül a franciák és a druzok között véres harcok folynak. A druzoknak sikerült magukat a városba befészkelniük. A franciák a várost erős tüzéséggel, gépfegyverekkel és repülőgépekkel bombázzák. A francia főhadiszállás, amely eddig Damaszkuszban volt, jelenleg Aleppóban van. Újabb párisi jelentés szerint Doumergue köztársasági elnök a damaszkuszi események következtében összehívta a legfőbb haditanácsot, amelyen megállapítják a legközelebbi teendőket a hadvezetés terén. Párisban nagy az izgalom a damaszkuszi helyzet miatt. Valószínű, hogy a legfőbb haditanács új parancsnokló tábornokot küld ki a francia haderők átcsoportosítására.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2:41:50, Párisban 12:80

Az Orient-Raio (Rador) jelentései:

Zürichi utótőzsde december 16-án:

Berlin 123:25, Amsterdam 208:35, Newyork 517:75, London 2511:50, Páris 18:92, Milano 20:90, Prága 15:35, Budapest 72:70, Belgrád 18:50, Bukarest 2:42:5, Varso 45, Bécs 73:12.

Temesvári magánforgalom december 17-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 214, angol font 1043:5, francia frank 7:80, svájci frank 41:50, lira 8:69, sokol 6:38, dinár 3:80, magyar korona 3:27, osztrák, silling 30:30.

Az első csavargó-tárgyalás a temesvári járásbíróóság

Temesvár, december 17.

A temesvári rendőrség ismét összefogdosott tizenegy egyént, akiket csavargáson és koldulásra érték. Valamennyit megfűrosztotték, dezinficiáltak és Saguna és Szandaváry detektívekkel Fiala Kálmán dr. járásbíróhoz kísérték, aki a csavargó-törvény alapján ítélkezett fölöttük.

Krecsmár Zenóbia harminchárom éves nőt, Goga Nicolae tizennyolc éves legényt, továbbá Mic Lajost és feleségét Mic Margitot, akik valamennyien az előzetes orvosi vizsgálat szerint munkaképesek, egyenkint öt-öt napi elzárásra ítélte a bíróság. Amennyiben még egyszer csavargáson, vagy koldulásra érik őket, a dologháza kerülnek.

Sorra tárgyalta aztán a bíróság Stracsiku György, Baranyi János, Tóth Lajos, Cémon Mihály, Weisz Jakab, Ungár Katalin és Romulus Konstantin ügyeit. Az orvosi vizsgálat szerint ezek mind munkaképtelenek. Valamennyit a romanai megyében lévő Brancoveni községbe szállítják és az ottani menedékházban helyezik el. Irataikhoz fényképet is mellékelnek és egy detektív kíséretében még ma indítják őket utnak.

Azsiái viszonyok

egy torontálmezei postahivatalban

Csene, december 17.

Jókai Mór írja egyik regényében, hogy a Kamcsatka legvégső pontján állomásozó orosz kormányzó csak minden esztendőben egyszer kap postát. Csene nincsen Kamcsatkában, azért tehát évente nem pusztán egyszer ér ide a posta, hanem többször is. De viszont mégis elég ritkán. Annnyira ritkán, hogy bizony érdemes a csenei különleges postaviszonyokra egy kis nyomdafestéket szentelni.

A levelek valószínűleg naponta megérkeznek Csene, azonban itt csak akkor kézbesítik azokat, ha már sok összegyűlt. Azt tartják ugyanis, hogy egy-két-tíz-tizenöt levelet nem érdemes külön naponta kézbesíteni. Még rosszabb a helyzet azonban az újságokkal. A napilapok előfizetői lapjait csak ötöd-hatod napra kapják meg, amikor azokat a postán már a mindeneslány is kiolvasta. A postautalványok kifizetéséről ne is beszéljünk. Az utalványokat ugyanis akkor fizetik, amikor akarják. Közbe egyik-másik postautalvány el is kallódik. Megtörtént, hogy valakit levélben értesítettek, hogy utalványon pénzt küldtek neki. Elment a postára, ott kijelentették, hogy igen emlékeznek rá, hogy jött számára nemrég egy utalvány. Keresték az utalványt, de nem találták, ámde hogy jószívűségüket megmutassák, utalvány nélkül fizették ki az összeget.

Ujvár község részére szintén Csene érkezik a posta. A hét kilométernyi távolságra küldönc megy a postáért, de gyakran üres kézzel tér vissza, mert kiderül, hogy a posta még nincsen rendezve s a küldönc kedvéért az ujvári postát nem válogatják ki külön.

Bruzilovot száműzték. Moszkvából jelentik: A szovjetkormány Bruzilov tábornokot, aki Frunze hadügyi népbiztos temetésén, a szovjet felhívása dacára, nem jelent meg, Kaukázusba száműzte. Bruzilov száműzetése meglepetést kelt, mert nagy érdemeket szerzett a szovjet hadsereg reorganizálása körül és a legutóbbi napokig is technikai főnöke volt az orosz armádiának.

Temesvárrott van a szegedi ellenforradalmi kormány volt belügyminisztere

Sem Románia sem Jugoszlávia nem fogadja be

Temesvár, december 17.

Bartha Abel az aradi, később a szegedi ellenforradalmi kormány belügyminisztere két nap óta a zombolyai határrendőrségen van őrizetben. A volt belügyminiszter, aki a kommunizmus után egyideig Magyarországon tartózkodott, de később a külföld összes országait bejárta, tulajdonképpen erdélyi ember Brassó környékén, a székelyföldön vannak birtokai és legközelebbi hozzátartozói is itt élnek. Legutóbb Brüsszelben tartózkodott.

Ez év szeptemberében elfogta a honvágy és hazajött. A brüsszeli román követség hazatelepítő levelet adott ki számára. Bartha Abel Brassó környékén telepedett meg, amíg állampolgársági ügye elintézését nyer, az állambiztonsági vezérigazgatóság azonban elutasította az országban való tartózkodási kérelmét és utasította a brassói felügyelőséget, hogy haladéktalanul utasítsa ki az országból. A brassói

felügyelőség Zombolyára irányította Barthát feleségével együtt. Garuescu, határrendőrségi kapitány a napokban átadta őket a nagyikindai jugoszláv határrendőrségnek.

A jugoszláv közegek azonban belügyminiszteri utasításra visszakísérték Bartháékot a román határra, ahol ismét Garuescu kapitány vette őket át. Garuescu határrendőrségi kapitány elhelyezte őket a Zimmermann-féle szállodába, felügyeletükre kirendelt egy detektívét és temesvári felettes hatóságának jelentette az esetet. A temesvári állambiztonsági vezérfelügyelőség utasítására Bartha Abel behozták Temesvárra, ahol Bunghe-ti-anu vezérfelügyelő dönt tovább a sorsáról. Valószínű, hogy a jugoszláv hatóságok intézkedését bejelentik a bukaresti vezérigazgatóságnak és belügyminiszteriumnak és mindaddig, amíg döntés nem érkezik, Temesvárrott maradnak Bartha Abel és felesége.

Bolsevik vád Fekete ellen

— Miért vonták meg koncesszióját. — Végzetes névcsere. — Félrevezetik a miniszteriumot. —

Temesvár, december 15.

A Temesvár-aradi színház ügye élénken foglalkoztatja nemcsak az érdekelt színészeket, hanem a közönség széles rétegeit is. A temesvári színtársulat tagjai — miként jelentettük — taggyűlést tartottak és azon elhatározták, hogy Maurer Bélával, akinek a kultuszminiszterium koncessziót adott, csak együttesen hajlandók tárgyalni. Maurer Béla — aki szombaton délelőtt Temesvárrott járt — nem kereste még fel sem a város vezetését, sem pedig a színtársulatot, hanem levélben, melyet bojjal küldött, közölte, hogy a színészekkel nem akar kollektíve tárgyalni, hanem

csak egyenként.

Ezt az ajánlatát megismételte megbízottja, Roth Jenő volt színházi titkár útján, azonban a színészek megbízottjai — Kassay Károly, Jakabffy Dezső és Mészáros Béla — azt válaszolták, hogy ragaszkodnak ahhoz, hogy csakis kollektíve tárgyaljanak és csakis a Bukarestben levő Fekete Mihály színgazgató hazaérkezése után, Maurer Béla közölte a társulat tagjaival azt is, hogy csakis december 15-ig hajlandó velük tárgyalni s ha ez nem következik be, akkor náluk nélkül kezd meg szervezkedését. A társulat tagjai ennek dacára is megmaradtak eredeti határozatuk mellett és eddig senki sem jelentkezett Maurer Bélánál a szerződés megkötése végett.

Az ügyről az egyik aradi lap téves információ folytán az írta, hogy Fekete Mihály távollétében a színház vezetését — azt a szétzúllástól megmentendő — egy

háromtagú direktórium

vette át. Ezt a hírt a társulat tagjai felháborodással olvasták. Semmiféle

direktórium nem alakult s az aradi lap tudósító nyilvánvalóan félreértésből a tárgyalásra kiküldött hármast bizottságot nevezte ki direktóriumnak.

Ma különben a színházi ügyben érdekes fordulat állott be. Fekete Mihály, aki vasárnap este Bukarestbe utazott, a következő táviratot intézte szerkesztőségünkhöz:

Déli Hirlap

Timișoara.

Fekete Mihály tárgalmuresi bolsevista plakátját ellenem használták fel. Kultuszminiszteriumot felültették. Vizsgálatot a miniszter el fogja rendelni. Rehabilitálás biztos.

Fekete Mihály.

A táviratban foglaltak megértéséhez szükséges tudni a következőket: Marosvásárhelyen elfogták az ifjúmunkások egyik vezetőjét, egy Fekete Mihály nevezetű iparossegédet. Ez a Fekete Mihály tényleg bolsevista propagandát üzött és bolsevista plakátot ragasztott ki. Mikor aztán a múlt héten a Rapid bukaresti távirati iroda jelentette, hogy Fekete Mihály színgazgatótól megvonták a koncessziót, azt is hozzátette, hogy ez azért történt, mert

Fekete bolsevista.

Nyilvánvaló, hogy azon a titkos konyhán, ahol Fekete elleni machinációkat kotyvasztották, elhatározták, hogy a marosvásárhelyi Fekete Mihály elleni vádakat felhasználják Fekete Mihály színgazgató ellen. A következmények megmutatták, hogy ez sikerült is nekik. Reméljük, hogy a miniszter által ebben az ügyben megindított vizsgálat ki fogja deríteni azt is, hogy kik voltak azok, akik ilyen

félrevezetéssel

igyekeztek Fekete Mihályt kerületétől megfosztani.

A rehabilitálás természetesen nem maradhat el. Hogy azonban ebben bennefoglaltatik-e majd az is, hogy Fekete Mihálynak meghagyják a koncesszióját, azt még nem lehet tudni. Az elszenvedett bolsevista meghurcoltatásért bizonyára megérdemelné.

A diákzavargások

a minisztertanács előtt

Bukarest, december 17.

Bukarestből jelentik: Tegnap minisztertanács volt, amelyen Chirculescu munkaügyi miniszter ismertette a beszarabiai élelmezési akciót. A kormány újabb kétszázötven milliót bocsátott az akció részére. Lepadatu miniszter a színházak reorganizálásáról, a látványosságok ellenőrzéséről és a kultuszminiszterium átszervezéséről szóló törvényjavaslatokat terjesztette elő. A minisztertanács a diákzavargások ügyével is foglalkozott és legszigorubb intézkedések életbe léptetése mellett foglalt állást.

Eltűnt ezer dollár

a bürokrácia berkeiben

Temesvár, december 16.

A józsefvárosi Kinézer korcsmában rokonainál egy amerikai asszony tartózkodik a fiával. Schiebinger Adámné és Schiebinger Rudolf. Az asszony fűhöz-fához kapkod, hogy ezer dollárját, melyet négy hónap előtt a hatóságok vettek el tőle, visszakaphassa.

Schiebinger Adám a temesmegyei Józsefallyából tizenkét év előtt ment ki feleségével és akkor egy éves fiával Amerikába. Philadelphióban telepedett le. Pár év múlva amerikai állampolgár lett és üzletet nyitott. A nyáron hazaküldte a feleségét és a fiát, hogy Józsefallyán lévő földjüket adják el. Haza is jöttek, el is adták a földet kétszáz ezer leierért, melyet ezer dollárra váltottak be. Meglátogatták a rokonságot és visszaindultak. Szatmáron azonban az asszonyt, aki a határhatalóságok előtt bevallotta, hogy ezer dollár van nála, pénzsempészet címén letartóztatták. Mindjárt a törvényszék elé is állították, amely minden tiltakozása dacára, egy évi börtönrre ítélte. Az ítéletet a nagyváradi tábla is megerősítette.

Közben az asszony fia, Schiebinger Rudolf, akit nem bántottak, Temesvárra jött rokonaihoz és innen levélben értesítette Philadelphióban lakó apját. Schiebinger Adám panaszt emelt az amerikai kormánynál, amely utasította bukaresti követét, hogy ebben az ügyben járjon el. A közbelépésnek volt is eredménye. Kimondták, hogy Schiebinger né mint amerikai polgárnő jogosan vihette ki ezer dollárját. Az asszonyt szabadon engedték. Azonban pénzt nem kapta meg. Kiderült, hogy az ezer dollár hivatalról-hivatalra vándorolt és most nem tudni, hogy merre van. Az amerikai asszony kétségbeesve keresi a pénzt, hogy végre hazamehessen. Temesvárott felkereste a szigurancát és elpanaszolta baját Bunghe-ti-anu vezérfelügyelőnek, aki megígérte, hogy közbe fog járni, hogy a szatmári hatóságok minél előbb kerítsék elő az ezer dollárt.

SZOVJETURALOM KINÁBAN. Feng-Yu-Csang, a kínai ellenforradalmi mozgalom vezetője megállapodott a szovjetekkel, hogy Kína és Oroszország közös vasutat építenek Mongóliába és Kína északnyugati részén bevezetik a szovjetrendszert. Háboru esetén Kína támogatja Oroszországot.

Antik vitrin
berakott szekretár, íróasztalok, asztalkák, Biedermayer, Empir garnitúrák olcsón részletre is
Sternbergnél.

COROANA Parfümerie
Tulajdonos Ernst Sándor, Józsefváros, Uri-utca 16 (a pályaudvarnál). Telefon 105. Festékárúk, háztartási cikkek nagyban és kicsinyben. Legolcsóbb, legjobb kozmetikai kaucsuk, kötszer és sebészeti cikkek nagy raktára. 344

Zsák Zsinog Kötél
Havas Dezső Gyár és fiók
Timișoara Lágol.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Előfizetési árak:
Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:
Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatoké 3 lei. Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:
Vuchetich Endre dr.

Gyakran idézzük

...és a gondolatok jutottak ma reggel az eszembe, midőn a távolodó hajóka és a közeledő reggel átmenetében, hirtelen megpillantottam, középen görög csipkekoronával, a behatott Jenőherceg-teret, szürkületben háttérbe háztetők árnyékával. Egyszer elhagyott volt. Ha feltűnt néha egy-egy szelő bebugyolált alak, csak hamar elillant mint a kámfor — a szélben. Világosodott. A fák tar koronájuk kezesen szitált a hó s gyengéd színes csillanással váltak el az éjszakai szél szelől. A széles homlokzatu ódon falak, kéményeik füstjét nyilegyenesen küldve az ég felé. Aztán hirtelen csapata tört le, nagyok, követe, ébenszárnyuak, végig bukfenceztek a fehér mezőnyön, majd felrebbentek a cukrászda vasrostélyára és vártak szorongó fekete sorban a nagy ünnepélyességgel, ki tudja mire.

Még a villamos útját is befődte a hó szőnyeg, mintha megállt volna az idő...
Nagyon régi és megkapó volt e kép a hánykával a mulnak, kicsiny és fontoságú, mint egy nürnbergi kerámia apró figurái. Már valaha láttam is. Csak azt nem tudom, hogy hol. Korai gyermekségemben, Andersen meséiben talán?

Flaneur.

— **Karácsonyi szünet a bíróságnál.** A temesvári járásbíróságon, törvényszéken és a táblán a karácsonyi szünet december huszonegyedikétől január elsejéig tart. Az összes bíróságok január másodikán ismét megkezdik rendes tevékenységüket.

— **Bírósági kinevezés.** Az igazságügy-miniszter Stark János igazságügyi tisztviselőt, aki eddig Fiala Álmán dr. járásbíró mellett működött, elsőosztályú jegyzővé nevezte és egyben áthelyezte a billéi járásbírósághoz.

— **Csehszlovák állampolgárok mentkezése.** Az összes Temesváron tartózkodó csehszlovák állampolgárok ez uton kéretnek fel, hogy a jövő hó 19-én, szombaton délután 6 óra között, utleveleikkel a helyi csehszlovák konzulátusi hivatalban, I. Str. Eugen de Savoia 5/a, jelenjenek meg.

— **Lemondott a francia pénzügyminiszter.** Loucheur francia pénzügyminiszter tegnap lemondott, mert képtelen volt a francia pénzügyi helyzetet szanálni, Utódjául a közpárti elnök Deumer szenátort nevezte ki.

— **Romain Roland sulyos beteg.** Párisból jelentik: Romain Roland, a világhírű író sulyosan megbetegedett. Allapota aggodalomra ad okot.

A kisebbségek gillotinja a magánoktatási javaslat

— „A magyaroknak korcsmákban és istállóknak is vannak iskoláik” —

Bukarest, december 17.

A kamara tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen Jacobescu kijelentette, hogy a parasztpárt a magánoktatási javaslat ellen foglal állást, mert az tele van bürokratikus szellemmel és a kisebbségek jogait korlátozza.

Popoviciu liberális képviselő, kolozsvári egyetemi tanár, éles támadást intézett a szászok ellen és szemükre veti, hogy követeléseik túlzottak.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter emelkedett ezután szólásra, hogy válaszoljon a magánoktatási javaslat általános vitája során elhangzott beszédekre. A javaslat nemzeti szükségességet jelent. Felolvasta a kisebbségi iskolák listáját és bizonyítani kívánja, hogy ezeknek az iskoláknak száza szabálytalanul működnek. A magyaroknak korcsmákban és istállóknak is vannak iskoláik, de autorizáció nélkül működnek. Az érettségi vizsgák eredményei bizonyítják a tanulmányi előrehaladás gyenge voltát.

Vajda Sándor: A tanárok is részeseek ebben az abszurd metódusban!

Anghelescu a tanárok nevében visszautasítja ezt az állítást.

Sándor József közbekiált, de nem lehet hallani a szavát.

Anghelescu: Sándor József ne beszéljen, mert ő a sovinszta EMKE elnöke! — A miniszter ezután visszautasítja azt a vádat, hogy a törvény a kisebbségek gillotinja. Beszéd végén megállapította, hogy az ő közoktatási törvénye egész Európában a legliberálisabb szellemű. A miniszter egyébként beszédét a kamara éjjeli ülésén folytatja.

— **A prefektus és főpolgármester Bukarestben.** Oprea János prefektus és Georgevici Lucian dr. főpolgármester a karácsonyi ünnepek után Bukarestbe utaznak, ahol a minisztériumban betérjesztik az új törvény alapján egybeállított végleges megyei és városi költségvetéseket. Több napig tart majd a tanácskozás, amely után január elsejével úgy a városnál, mint a megyénél a szolgálati beosztások új rendje lép életbe.

* A Lloyd Taverna műsora világszenzáció.

A kamara délutáni ülésén több rövidebb felszólalás után Bratianu Vintila pénzügyminiszter válaszolt a költségvetési vita során elhangzott beszédekre. Tagadta, hogy a jelenlegi költségvetés betérjesztése alkotmányellenes volna. Pénzügyi politikájának főelve a kiadások csökkentése. Az ellenzék demagógiát csinál és olyan igényeket támaszt, amelyeket nem lehet kielégíteni. Támaszunk — ugymond — az egyensúlyozott költségvetés, amely nélkül kiadásainkat nem fedezhetjük. Optimizmussal, de egyben lelkesedéssel vezetem az ország pénzügyi politikáját. Hazafiatlansággal vádolja az ellenzék, amely örvendett volna, ha a washingtoni tárgyalások eredménytelenül végződnek.

Madgearu: Bohóc!

Bratianu Vintila: Megállapítom, hogy a külföldi adósságokat belföldi áldozatok árán rendeztük. Az amerikai adósságok ügyében a megegyezés rendkívül kedvező feltételek mellett jött létre. Kijelenti, hogy az ő költségvetési politikája inkább a jövőre vonatkozik és feltétele az adósságok rendezése, továbbá a lei stabilizálása. Az országnak nincsen feltétlen szüksége külföldi kölcsönre. Beszédét az ország organizmusába vetett hitének hangoztatásával fejezte be.

A miniszter beszédét után a kamara a költségvetési javaslatot általánosságban megszavazta. Az ellenzék a szavazástól tartózkodott. Elfogadták ezután a közlekedési, pénzügyi, egészségügyi, munkaügyi, vasutügyi, igazságügyi, belügyi és földművelésügyi minisztériumok költségvetését, valamint elfogadták az oravicai törvényszék felállítására vonatkozó javaslatot.

— **Megadják vagy nem adják.** Bukarestből jelentik: Az államvasutak igazgatótanácsa elhatározta, hogy kérni fogja a közlekedésügyi minisztériumtól az újságírói szabadjegyek megvonását. Ehelyett száz állandó szabadjegyet bocsáfanak az újságírói szindikátus rendelkezésére. A bukaresti lapok élénken tiltakoznak az igazgatótanács javaslata ellen.

* **Gyermekeinek legnagyobb örömet szerez azzal,** ha értékes ifjúsági könyveket vásárol. Kapható Fenyő könyv- és papírkereskedésében, Belváros, Mühle-ház.

MOZI

Belvárosi mozi: december 20. és 21.
Gyárvárosi mozi: december 17., 22. és 23.
Mehalai mozi: december 25.

Nagy történelmi film,
mely a világháború előtti cárizmust dokumentálja!

Ófensége vár

Nagy történelmi dráma
7 felvonásban **Elinor Glynn**
hires
„HIS HUR”
regénye
után

Monopol Goldwyn, Amerika

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó, aki bizonyára aggodó figyelemmel lesed a tükörben, hogy hajad nem öszül-e már és titokban talán Steinach professzor könyvét is tanulmányozod a megfiatalításról, emlékszel-e arra a kis könnyed filozofálásra, amelyet nemrégiben a DÉLI HIRLAP hírovtának élén olvashattál FLANEUR aláírással az öregeségről. Nagyon jónak találhatta ezt a cikkeskét a TEMESVÁRI HIRLAP is, mert tegnapi számában hűséges pontossággal szószerint viszontláttuk a hírovtal élén. Azaz nem teljes egészében. Az aláírás ugyanis valahol utközben a Szentgyörgy-tértől a TEMESVÁRI HIRLAP szerkesztőségéig elveszhetett. Mert az utolsó betűig megjelent a cikk, csak éppen az aláírás hiányzott. No, meg a forrás megnevezése. De ezt már megszoktuk. Bizony, bizony, az öregség... Flaneur ur, aki a DÉLI HIRLAP rendes belső munkatársa, ezuton ajánlja fel, hogy hajlandó néha írásaival felfrissíteni a TEMESVÁRI HIRLAP vérkeringését. Természetesen nem véletlenül és nem honoráriummentesen. Steinach sem fiatalít ingyen...

— **Makacs öngyilkos.** Nussbaum Adolf huszonhat esztendő nőiszabó tegnap este tíz órakor egy nagy konyhakéssel a mellébe szurt. Az erősen vérző ember aztán kötelet vett elő és fel akarta magát akasztani, de nem volt már ereje és összeesett. A mentők sulyos sérüléssel a kórházba szállították.

* **Legalkalmasabb karácsonyi ajándéktárgyak:** Legszebb férfi-ínges készen és mérték szerint kalapudonságok, zsebkendők, keztük, sálak, bokavédők, pyjamák, pulloverek stb. Nagy választékban — olcsó szabott árak **Papp Gábornál** Timișoara, Cetate, Str. Mercy.

— **A „Kandia”-művek kitüntetése.** Ófelsége Mária királynő udvarmesteri hivatala utján a „Kandia” R.-T. cukorka-, csokoládé- és konzervműveket, elnöke Szana Zsigmond vezérigazgató személyében nagy kitüntetés érte, amennyiben az udvarmesteri hivatal Mária királyné sajátkezü aláírásával ellátott gyönyörű arcképet juttatta el a vállalat elnökéhez. A gyárvezetőség gondoskodott arról, hogy ez a legmagasabb helyről jött kitüntetés, amely a vállalat kitűnő termelésének elismerése, a gyártisztviselőkarának és munkásainak megfelelő módon tudomására hozásak, mint azoknak, akiknek működése fejlesztette a vállalatot arra a magas nivóra, amely azt ily kitüntetésre, érdemesítette. A temesvári iparnak mindenesetre büszkesége, hogy gyártmányai legmagasabb helyről ily kitűnő elismerésben részesülnek.

* Tudod-e, hogy a szép doktornét a Józsi mivel hódította meg? Azzal a szürke elegáns ruhájával, amelyet Ardelean III., Str. Mojlilor (Rákóczy-utca) 6 készített neki.

* **Aki jó sárgarépát eszik, jól tud fütyülni,** mondja a közmondás. Azért vegyük mindjárt a hus mellé a sárgarépát és a többi zöldséget is F a Mihály Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzleteiben.

Kell
így szenvedni?

Nem!

mert a csuzos, köszvényes és egyéb fájalmakat könnyen megszüntetik, ha a fájó testrészt eredeti

„Diana” sóborszesszel
bedörzsöljük.
Csak a „DIANA” felírással valódi

— A NÉMET KORMÁNYVÁLSÁG MEGOLDÁST NYERT. Berlinből jelentik: A német demokratapárt komünikét tett közzé, amelyben bejelenti, hogy a nagy koalíció létesítése tárgyában folyó tanácskozások elvi megállapodással végződtek. A megegyezést ma írják alá és valószínű, hogy Koch még a mai napon megalakítja az új kormányt.

• A Pátia-kabaré műsora naponként nagy közönséget vonz. Fellépnek az összes szerződött tagok. Nagyszerű bohózat, tánc- és magánzámok szórakoztatják a közönséget. Előadás után bar-tábor.

• Karácsonyi ajándék! Török Sándornak Kórá karikatúráival e hó 15-én megjelenő könyve. 100 lei. Karácsonyi ajándék!

— Megfagyott napszámos. A Scudier-tér hat szám alatti pincében tegnap délután egy férfi hulláját találták. A rendőrség megállapította, hogy Wetringer Henrik negyvenhat éves napszámosmal azonos. A halál valószínűleg úgy állott be, hogy Wotringer, aki abba a pincébe szokta vinni a piaci árusok állványait, éjszakára ottmaradt és megfagyott.

«Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószer a FARMODONT fogkrém és szájvíz. Kiváncra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a «Farmacon» gyógyszerunagykereskedés és laboratórium, Timișoara.»

• Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár a Bánát legnagyobb divatruházában a Whitehouseban ezélett Délvidéki.

Művészet

— A Zenebarátok második szimfónikus hangversenye elé rendkívül élénk érdeklődéssel néz városunk előkelő közönsége, amely december hó 20-án teljes számban lesz jelen a nagyszabású Beethoven-emlékünnepeken, amely mindenkinek felejthetetlen zenei élvezetet fog nyújtani. A szimfónikus zenekar a Coriolan-nyitányt és a nagy Mester 8-ik szimfóniáját, ezt a hatalmas zenei szépségekben csodásan gazdag remekművet hozza előadásra. Neubauber Gida karnagy vezetése mellett és kíséri még az est szolistáját, Hevesi Piroska zongoraművész-

nőt, aki Beethoven gyönyörű G-d zongoraversenyét játssza. Jegyek „E-nát“-nál.

Színház

A színházi iroda hírei. A múlt pénteken sikerrel bemutatott Orloperett estéről estére telt házakat von. A két női főszerepet Betegh Béla és Zilahy Irén játsszák, ellenben a főszerepet csütörtökön Fratta, pénteken és szombaton Szűcs Laci, vasnap este ismét Fratta Géza játssza. Színház igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a Ferdinánd-szálloda hájának festése miatt az emeleten le színházi pénztárhoz a feljárat a kávéházon keresztül van.

Ügyeljen a címre! Neufeld

Praktikus ajándékok nagy karácsonyi vásár

Józsefvárosi áruházában

Hunyadi-ut 9 és Scudier-tér 2.

mélyen leszállított áron kapható

Férfi és női szövetek, fehérnemű, nyakkendők, harisnyák, keztyűk, bőrárúk, manikűr- és fésűkazetták, stb.

Linoleum

Haas

Sipót

Timisoara

Bul. Regele Ferdinand

Lerakatok:

CLUJ, Strada Universității No. 1
ORADEA-MARE, Bulev. Regele Ferdinand 5.

Mielőtt bevásárlásait eszközli győződjön meg árúink olcsóságáról.

Linoleum:

- 67 cm széles mtr-ként Lei 135.—
- 90 " " " " 170.—
- 100 " " " " 200.—
- 115 " " " " 230.—
- 135 " " " " 270.—
- 200 " " négyzet mt. " 215.—

Valódi átöntött Inlaid Linoleum 200 cm. széles minden színben.

Viaszkövászón asztal-terítő:

- 78 cm széles mtr-ként Lei 100.—
- 100 " " " " 125.—
- 115 " " " " 145.—

Bőrvászón minden színben és minőségben nagy választékban.

Szőnyegek:

- Futószőnyegek, mindkét oldalon használható Lei 98.—
- Velour futószőnyeg la " 515.—
- Agyelők " 125.—
- Ebédli szőnyeg 200/300 " 1600.—
- Otomántakarók " 1600.—

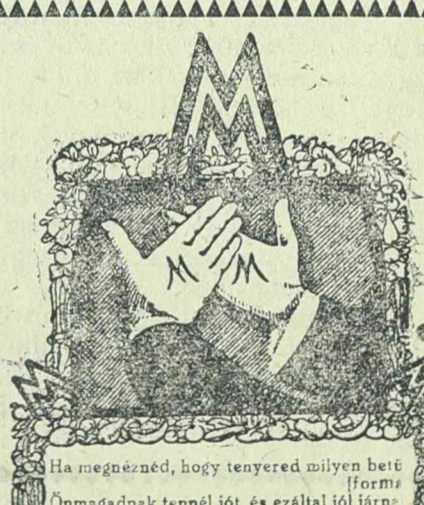
Felöltőszerű gummiköpenyek 950 Leitől.

Tornacipők, hócipők, sárcipők, betegápolási cikkek, gyermekjátékok, sportcikkek nagyban és kicsinyben.

a legjobban arcápoló szer.

Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban

Timișoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

Ha megnéznéd, hogy tenyered milyen betűformát mutat, akkor tudod meg, hogy mennyire szerencsés vagy. Önmagadnak tennél jót és ezáltal jól járnál. Tekintsd meg mindenki a tenyerében hordja. Ha van otthon M. M. konzerv, nincs más gondja.

Mielőtt

karácsonyi ajándékot vesz tekintse meg Katzky karácsonyi kiállítását (Mercy-utca 10. Legalkalmasabb ajándékok nagy választékban.

Grammofon

Zánclemez

Varrógép

Kerékpár

Motorkerékpár

Futballabdák

Zseblámpák

Butor 189

Saját készítésű háló- és ebédli-butorok különböző színekben és formákban. Elsőrendű munka, jótállás mellett, olcsó áron kapható Siebold Fülöp műbutorasztalossal, esetleg terv szerinti rendeléseket elvállal. Gyárvaros, Távirdu-ut. 10. Tel. 6-99

Angolrendszerű pénzszekrények és regiszterkasszák

olcsó áron kaphatók H. WEINTRAUB, Bucuresti, Strada Bărațiu 35. Telefon 57-15. Árjegyzék díjmentesen. 340

Óriási választék

50 drb. perzsaszőnyegből feltűnő olcsó áron alkalmi vételek

ATHENEUM-

ban, Whitehouse-palota, Józsefváros, nyitva egész nap, reggel 9-től este 7-ig. 417

„ATLANTA”

TEXTILIPARI RESZVÉNYTÁRSASÁG

TIMISOARA

TELEFON: 19-65

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár a Temesvár-Gyárvaros, Fő-utca 25. Nagy választék játékszerekben és ajándéktárgyakban. Babakocsik, hintalovak, biciklik.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betű 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedély. Díj előre fizetendő.

Ocska gépöntést és kommerzöntést gontélekben vásárolunk. Friedrich Testvérek vasöntőde, Timișoara.

Modern két vagy három szobás lakás májusra, esetleg augusztusra keresek Ajánlatokat Dr. Várnay Elemér Hitelepítési palota címére kérek.

Elektromosan hegeszt minden gépet Friedrich Testvérek elektromos hegesztőszálya.

Különbejárattal tiszta butorozott szobák magányos urlembereknek január 1-re a Gyárvarosban bérbeadó. Cím a kiadóban.

Fényképek, levelező-lapok, fényképek fotószalonhoz, nagytások minden fénykép után készít Kugel Károly fényképész. Belváros, Jenőherceg-utca 14

Bejárónő azonnal felvétetik Erzsébetvárosban. Helvét-utca 19.

Teljes ellátást nyerhet egyedül álló nő magányos urinél. Ajánlatokat „Urinő” jellegű a kiadóba kérek.

Egy butorozott szobát esetleg konyhahálóval január 1-ére keresek. Cím a kiadóban.

Jó házi koszt kapható ur családnál, megbeszélések „Január” jellegű a kiadóba kérek.

Magánjáró öntvényeket nyersen és megmunkálva szállít Friedrich Testvérek gépgyára. Timișoara.

Gyors- és gépirónő állást keres. Szíves megbeszélések „Török” jellegű a kiadóba kérek.

Mindenféle ruhavásalást elvállalok. Helvét-utca, Józsefváros, Preyer-utca 32.

Rikkancsok fix fizetéssel és magas jutallal felvétetnek a Déli Hirlap kiadóhálózatában.

Tisztelettel Gyémánt Gáspár

279

Rikkancsok fix fizetéssel és magas jutallal felvétetnek a **Déli Hirlap-nál**